

تدوین مدل ساختاری کفایت اجتماعی دختران دبیرستانی بر اساس عواطف مثبت،

سرمایه روان‌شناختی و تصویر از بدن

* مظفر غفاری¹، علی محمدزاده²، مهدیه گرامی فر³

1. استادیار، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران، 2. دانشیار، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران، 3. کارشناسی ارشد روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

(تاریخ وصول: 00/01/17 - تاریخ پذیرش: 00/06/29)

Developing the Structural Models of Social Competence in High School Girls Based on the Positive Emotions, Psychological Capital and Body Image

*Mozaffar Ghafari¹, Ali Mohammadzadeh², Mahdiah Gramifar³

1. Assistant Professor, Department of Psychology and Educational Sciences, Payame Noor University, Tehran, Iran, 2. Associate Professor, Department of Psychology and Educational Sciences, Payame Noor University, Tehran, Iran, 3. Master of Psychology and Educational Sciences, Payame Noor University, Tehran, Iran.

(Received: Apr. 06, 2021 - Accepted: Sep. 20, 2021)

Abstract

چکیده

The aim of this study was to developing the structural models of social competence in high school girl students based on the positive emotions, psychological capital and body image. The research method applied in this study was correlational and structural equation modeling. Statistical population of this study was all secondary school students of Sabzevar in the academic year 2019-2020. The statistical sample was 200 female high school students that have been selected by cluster sampling. Watson, Clark and Telgen positive emotions questionnaire, Luthans and Luthans psychological capital questionnaire, Winsted and Janda body image questionnaire and Parandini social competence questionnaire were used for data collection. The data were analyzed by Pearson correlation coefficient, Bootstrap and Sobel tests using SPSS and Amos version 24. The results indicated that positive emotions and body image in interaction with the role of psychological capital are involved in explaining the models of social competence in high school girls, in which case the variance of social competence in high school girls through variables of the model is explained by 37% in total. The direct effect of psychological capital (0.20), positive emotions (0.15) and body image (0.48) were significant in estimating social competence in student. Also, the results showed that the indirect effects of positive emotions (t-value = 1.9) and body image (t-value = 2.18) through conversation orientation on student's social competence were significant. Considering the direct and indirect effects of the exogenous and mediating variables social competence, it can be concluded that social competence can be increased by enhancing positive emotions, psychological capital and body image.

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف تدوین مدل کفایت اجتماعی دختران دبیرستانی بر اساس عواطف مثبت، سرمایه روان‌شناختی و تصویر از بدن انجام شد. روش: روش پژوهش همبستگی از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری کلیه دانش آموزان دختر متوسطه شهرستان سبزوار در سال تحصیلی 99 - 1398 بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای، 200 نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. برای اندازه‌گیری متغیرها از پرسشنامه کفایت اجتماعی پرندین، پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی لوتانز و لوتانز و پرسشنامه عاطفه مثبت واتسون، کلارک و تلگن و پرسشنامه تصویر بدنی کش، وینستد و جاندا استفاده شد. داده‌های به دست آمده با استفاده از آزمون آماری پیرسون، سوبل و بوت استرپ و از طریق نرم‌افزار آماری AMOS و SPSS نسخه 24 تحلیل شدند. یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که تصویر بدنی و عواطف مثبت با نقش واسطه‌ای سرمایه روان‌شناختی در تبیین کفایت اجتماعی دانش آموزان نقش دارند که در مجموع 37 درصد از واریانس کفایت اجتماعی دانش آموزان از طریق متغیرهای مدل تبیین شد. اثر مستقیم سرمایه روان‌شناختی (0/20)، عواطف مثبت (0/15) و تصویر بدنی (0/48) در تبیین کفایت اجتماعی دانش آموزان معنی‌دار بود. اثر غیرمستقیم تصویر بدنی (t-value = 2/18) و عواطف مثبت (t-value = 1/9) با میانجی‌گری سرمایه روان‌شناختی بر میزان کفایت اجتماعی دانش آموزان معنی‌دار نشان داد. نتیجه‌گیری: با توجه به اثر مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای پیش‌بین و میانجی بر میزان کفایت اجتماعی، به نظر می‌رسد با تقویت عواطف مثبت، سرمایه روان‌شناختی و تصویر از بدن می‌توان کفایت اجتماعی دختران را ارتقا داد. واژگان کلیدی: کفایت اجتماعی، عواطف مثبت، سرمایه روان‌شناختی، تصویر از بدن.

Keywords: Social Competence, Positive Emotions, Psychological Capital, Body Image.

Corresponding author: Mozaffar Ghafari

Email: mozaffar.ghaffari@yahoo.com

*نویسنده مسئول: مظفر غفاری

مقدمه

عوامل بسیاری بر کفایت اجتماعی تأثیر می‌گذارد که در میان آن‌ها می‌توان به سرمایه روان‌شناختی اشاره کرد. سرمایه روان‌شناختی⁷، عمدتاً به عنوان حالت‌های مثبت روان‌شناختی پیشرفت فردی که با ویژگی‌هایی از قبیل باور فرد به توانایی‌هایش برای دستیابی به موفقیت، داشتن پشتکار در دنبال کردن اهداف، ایجاد اسنادهای مثبت درباره خود و تحمل کردن مشکلات تعریف می‌شود (کاستانتینی، پاولو، سسکی و فایو⁸، 2017). از این رو می‌توان گفت، هسته اصلی و شناخته شده سرمایه روان‌شناختی به طور کلی از روانشناسی مثبت پیروی می‌کند و با تکیه بر متغیرهای روان‌شناختی مثبت‌گرایی منجر به ارتقاء سرمایه‌های انسانی و اجتماعی می‌گردد (لوتانز⁹، کارولین و مورگان¹⁰، 2017). مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی به عنوان حالت روحی مثبت فرد نسبت به پیشرفت شامل؛ 1) داشتن اعتماد به نفس (خودکارآمدی) برای انجام و موفقیت در وظایف چالش برانگیز 2) ایجاد یک نگرش مثبت (خوش‌بینی) در مورد موفقیت در حال و آینده 3) پایبندی به اهداف و در صورت لزوم هدایت مسیر در جهت اهداف برای رسیدن به موفقیت (امید) 4) حفظ روحیه و داشتن صبر هنگام مواجهه با مشکلات و دشواری‌ها (انعطاف‌پذیری) است (رحمان، یوسف، زابری و بیستی اسماعیل¹¹، 2018). افرادی که از سرمایه‌های روان‌شناختی بالایی برخوردارند، به طور مؤثرتری با مشکلات مواجه می‌شوند، نتایج خوبی را پیش‌بینی می‌کنند، سریعاً از ناامیدی بازمی‌گردند و با

کفایت اجتماعی، به عنوان توانایی رسیدگی مؤثر به تعاملات اجتماعی تعریف می‌شود و به معاشرت با دیگران، امکان برقراری و حفظ روابط و همچنین پاسخ دادن به روش‌های سازگار در محیط‌های اجتماعی اشاره دارد (هابر، پلاتر و اشمیتز¹، 2019). ساختار چند جانبه از کفایت اجتماعی شامل دانش و مهارت‌های فردی است که افراد ایجاد می‌کنند تا در موقعیت‌های زندگی بتوانند مؤثرتر عمل کنند. مهارت‌های مختلف اجتماعی، عاطفی، شناختی و رفتاری، درک محیط، مجموعه‌های انگیزشی و انتظار، همه بخشی از این مفهوم پیچیده و چند بعدی هستند. از این رو، نقص در کفایت اجتماعی نقشی عمده در سبب‌شناسی مسائل افراد داشته و سبب می‌شود که نسبت به فشارها و تنش‌های بیرونی و درونی آسیب‌پذیر شده و مشکلات روانی، اجتماعی و رفتاری را برای آن‌ها ایجاد کند (هتمانزیک - باجر²، 2015). به طور کلی شایستگی اجتماعی، منعکس کننده سه حوزه عملکرد است از جمله؛ 1- حوزه شناختی³، درک قوانین اجتماعی، توانایی درک و پذیرش دیدگاه و بیان ایده‌های دیگران؛ 2- حوزه احساسی⁴، مدیریت احساسات، تطبیق سطح احساسات با وضعیت اجتماعی و 3- حوزه رفتاری⁵، استفاده از مهارت‌های اجتماعی به طور مؤثر و متناسب با سن، مانند گرفتن نوبت، برقراری تماس چشمی، برقراری مکالمه و مذاکره (کوماری و کانتال⁶، 2018).

1. Huber, Plötner, Schmitz
2. Hetmańczyk-Bajer
3. Cognitive
4. Emotional
5. Behavioral
6. Kumari & Kuntal

7. Psychological Capital
8. Paola & Fabio
9. Lutans
10. Carolyn & Morgan
11. Rehman, Yusoff, Zabri & Binti Ismail

خودکارآمدی با کفایت اجتماعی مثبت و معنادار نشان دادند.

علاوه بر سرمایه روان‌شناختی، متغیر دیگری که در کفایت اجتماعی افراد نقش مهمی دارد عواطف مثبت است چرا که موجب رشد و پیشرفت بهزیستی افراد شده و منبع فکر و عمل را تشکیل می‌دهد. عواطف مثبت²، به تمایل فرد در جهت تجربه احساسات مثبت و برقراری ارتباط با دیگران و چالش‌های زندگی به شیوه‌ای مثبت اشاره دارد و با ارزیابی‌های مثبت از تجارب بیرونی که به نظر می‌رسد یک رویکرد معتبر در گستره زمانی باشند؛ مرتبط هستند (لاول و کریچلی³، 2010). عواطف مثبت می‌تواند توسعه و پرورش یابد. در حالی که داشتن عاطفه تا حدودی ذاتی است، به این معنا که برخی از افراد به سادگی با تمایل بیشتری برای داشتن خلق و خوی خوب به عنوان بخشی از شخصیتشان متولد می‌شوند، کارهای بسیاری وجود دارد که می‌توان برای تبدیل کردن این عواطف به عادت و تجربه کردن عواطف مثبت بیشتر در زندگی استفاده کرد. بسیاری از این موارد شامل تغییر الگوهای ذهنی ما و تغییر تجربیات است (دینر، تاپات و تای⁴، 2020). افراد با عواطف مثبت معمولاً نسبت به کسب تجربیات از اشتیاق، انرژی، اعتماد به نفس و هوشیاری بهتری برخوردارند و دارای سبک‌های مقابله‌ای سالم‌تر، ویژگی‌های مثبت و اهداف بیشتری می‌باشند (نیلز، باستین، رئیس، مزولیس و بیجتبیر⁵، 2016).

از سوی دیگر نتایج برخی از تحقیقات نشان می‌دهد که تصویر از بدن به ویژه در دختران تأثیر به‌سزایی بر

موقعیت‌های منفی با نگرش‌های بهتری مقابله می‌کنند (شانگ‌گان، لی، لین‌ما¹، 2017) که همین امر می‌تواند بر بهبود کفایت اجتماعی آن‌ها تأثیر چشم‌گیری داشته باشد. ایمان زاده، فرخی و بهرامی (1397) نشان دادند که سرمایه روان‌شناختی بر هویت ملی دانش‌آموزان با میانجی‌گری کفایت اجتماعی اثر غیرمستقیم دارد. نقش متغیرهای هویت اجتماعی، سرمایه روان‌شناختی و کفایت اجتماعی در تبیین واریانس سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان 36 درصد است (ولی زاده و اسمعیلی، 1399). نتایج مطالعه متقی، رضایی و اکبری (1397) حاکی از ارتباط معنی‌دار سرمایه روان‌شناختی، خودکارآمدی، امیدواری، تاب‌آوری با احساس امنیت اجتماعی است. اناری و پاکدامن (1396) ارتباط خودکارآمدی و کفایت اجتماعی را مثبت معنادار نشان دادند. هی، جی آ، مک کاپ، چین و سان (2019) اثر مستقیم، غیرمستقیم و میانجی متغیرهای سرمایه روان‌شناختی و کفایت اجتماعی بر میزان رفتارهای ایمنی کارگران معنی‌دار نشان دادند. حسن، گوامپ و معروف (2019) اثر مستقیم و غیرمستقیم سرمایه روان‌شناختی بر میزان کفایت اجتماعی و کارآفرینی دانش‌آموزان معنی‌دار نشان دادند. دانشجویانی که خودکارآمدی بالایی دارند از کفایت اجتماعی بالایی نیز برخوردار بودند (سالیح، 2018). بالوکو، کیکوما، بانتو و اوتو (2018) ارتباط سرمایه روان‌شناختی با کفایت اجتماعی و موفقیت در کار آفرینی مثبت و معنی‌دار نشان دادند. اسلاوکوسکا، مساروسوا و بلولار (2014) در تحقیقات خود به بررسی نقش سرمایه روان‌شناختی بر میزان کفایت اجتماعی دانشجویان پرداختند، از بین مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی، ارتباط

2. Positive Affect

3. Lovoll, Critchley

4. Diener, Thapa, Tay

5. Nelis, Bastin, Raes, Mezulis & Bijttebier

1. Shang Guan, Li & Lin Ma

که تصویر از بدن تأثیر معناداری بر کفایت اجتماعی دختران دارد. تارایا و ابوریبا (2016) در پژوهشی به بررسی نقش تصویر از بدن بر میزان کفایت اجتماعی نوجوانان عرب مبتلا به ناگویی پرداختند؛ و نشان دادند که تصویر بدنی مثبت بر رشد کفایت فردی، عاطفی و اجتماعی نوجوانان تأثیر مثبتی دارد.

تأثیر عواطف مثبت، سرمایه روان‌شناختی و تصویر از بدن بر کفایت اجتماعی را این‌گونه می‌توان تشریح کرد که عواطف مثبت بر داشتن دیدگاهی مثبت، مهارت‌های اجتماعی، حل مسائل اجتماعی، افزایش فعالیت‌ها تأثیر به سزایی دارد و می‌تواند نقش مهمی را در عملکرد افراد در اجتماع ایفا کند. از سوی دیگر، افرادی که از سرمایه‌های روان‌شناختی بالایی برخوردارند، به طور مؤثرتری با مشکلات مواجه می‌شوند، نتایج را به خوبی پیش‌بینی می‌کنند، سریعاً از ناامیدی بازمی‌گردند و با موقعیت‌های منفی با نگرش‌های بهتری مقابله می‌کنند همین امر در اجتماع موجب بهبود کفایت اجتماعی آن‌ها خواهد شد. همچنین داشتن تصویر بدنی مثبت موجب افزایش عزت نفس و توانایی سازگاری با مسائل اجتماعی را فراهم می‌سازد. نتایج به دست آمده از تحلیل اسمیت، اندرسون و همکاران⁶ (2017) حاکی از نقش عواطف مثبت نقش بر میزان کفایت اجتماعی دانش‌آموزان ابتدایی است.

نتایج پژوهش‌های گروگان⁷ (2016)؛ شانگان و همکاران (2017) و زیمر-جم‌بک و وب⁸ (2017) تأثیر عواطف مثبت، سرمایه روان‌شناختی و تصویر از بدن بر کفایت اجتماعی را نشان می‌دهند. بر این اساس با توجه به اینکه تا به حال پژوهشی به بررسی تأثیر عواطف مثبت،

کفایت اجتماعی آن‌ها دارد. تصویر از بدن¹، مفهوم چندبعدی است که شامل جنبه‌های ادراکی، عاطفی، شناختی و نیز جنبه رفتاری تجربه‌ی بدنی است (شتی²، 2018). به بیانی دیگر، تصویر بدن به این معنا است که فرد چگونه و چه چیزی درباره بدن خود فکر و احساس می‌کند همچنین در برگیرنده تصویر بدن فرد در ذهن اوست که ممکن است با شکل و اندازه واقعی بدن وی مطابقت نداشته باشد (الزبیدی و کاظم³، 2013). تصویر از بدن می‌تواند در طول زندگی تغییر کند و داشتن تصویری سالم از بدن امری مهم است، زیرا هنگامی که افراد نسبت به بدن خود احساس خوبی دارند، احتمالاً از عزت نفس و سلامت روانی خوبی برخوردار هستند و همچنین یک نگرش متعادل نسبت به خوردن و فعالیت بدنی خود دارند اما یک تصویر منفی یا ناسالم بدن همواره احساس نارضایتی را در پی خواهد داشت و چنین افرادی اغلب می‌خواهند اندازه یا شکل بدن خود را تغییر دهند (پمدا⁴، 2015). داشتن تصویری مثبت از بدن در زندگی دختران می‌تواند از اهمیت بالاتری نسبت به پسران برخوردار باشد بر اساس بررسی‌های انجام شده اکثر دخترانی که از تصویر بدنی منفی یا ناسالمی برخوردار هستند با کمبود اعتماد به نفس مواجه هستند، اشتیهای خود را از دست می‌دهند و از دیدن دوستان و خانواده، مشارکت در فعالیت‌های خارج از برنامه یا مراجعه به پزشک خودداری می‌کنند (جداد، پمدا، باسو، دانکار و راجندران⁵، 2018). منا، سینگ و گوپتا (2018) در مطالعه خود نشان دادند

1. Body Image

2. Shety

3. Alzubaidi & Kazem

4. Pemde

5. Gaddad, Pamda, Basu, Dunkar & Rajendran

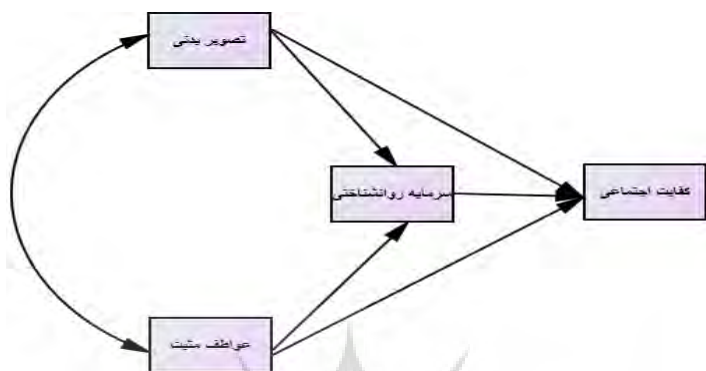
6. Smith, Bynum, Anderson

7. Grogan

8. Zimmer-Gembeck & Webb

آیا مدل ساختاری کفایت اجتماعی دختران دبیرستانی بر اساس عواطف مثبت، سرمایه روان‌شناختی و تصویر از بدن قابل تبیین است؟ که مدل مفهومی مطالعه در نمودار 1 آمده است.

سرمایه روان‌شناختی و تصویر از بدن بر کفایت اجتماع صورت نگرفته است، این پژوهش ضمن توجه به خلأ پژوهشی موجود در پی یافتن پاسخ این پرسش است که

نمودار 1. مدل مفهومی مطالعه

روش

پرسشنامه به صورت حضوری، پرسشنامه آنلاین از طریق برنامه شاد در اختیار این دانش‌آموزان قرار گرفت و بعد از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها نسبت به تحلیل فرضیه‌ها به منظور کسب نتیجه تحقیق اقدام شد.

ابزارهای به کار رفته جهت جمع‌آوری داده‌ها در پژوهش حاضر به شرح زیر است.

1. ابزار سنجش عواطف مثبت: به منظور سنجش عواطف مثبت از پرسشنامه عاطفه مثبت واتسون، کلارک و تلگن (1988) استفاده شد. در این مقیاس 20 مقوله که بیانگر 20 احساس (10 احساس مثبت و 10 احساس منفی) است، در قالب کلمات مطرح شده است و نظر تکمیل‌کننده در مورد این احساسات در چهار بعد گذشته، حال، آینده و به طور کلی، در یک مقیاس پنج درجه‌ای ارزیابی می‌شود. در ایران اعتبار و روایی

پژوهش حاضر همبستگی از نوع معادلات ساختاری است. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دختر متوسطه شهر سبزوار به تعداد 4799 نفر بوده که در سال تحصیلی 99 - 1398 مشغول به تحصیل بودند. نمونه آماری بر اساس تعداد پارامترهای مدل 200 نفر تعیین شد و به منظور انتخاب شرکت‌کنندگان و پژوهش از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای و خوشه‌بندی مدارس بر اساس مناطق جغرافیایی و سپس انتخاب چهار خوشه به صورت تصادفی انجام شد. سپس نمونه‌ها از طریق هماهنگی با مدیران مدارس و گرفتن اسامی دانش‌آموزان و قرعه‌کشی 200 نفر به صورت تصادفی از بین این دانش‌آموزان انتخاب شدند. سپس نام آنها در اختیار مدیران قرار داده شد و به علت هم‌زمانی با بیماری کرونا و محدودیت در پر کردن

توسط خود فرد پاسخ داده می‌شود و جهت ارزیابی نگرش فرد درباره ساختار تصویر بدنی طراحی شده است. ویرایش اول این پرسشنامه در سال 1983 طراحی شد که شامل 294 ماده بود و BSRQ نامیده شد. در ویرایش دوم، بخش‌های تکراری حذف شد و بعضی از بخش‌ها بر اساس ملاک‌های جدید جابه‌جا شدند. کش، میولکا و براون (1985) از این پرسشنامه جهت یک پژوهش بین‌المللی در مورد تصویر بدنی استفاده کردند. از میان 300000 هزار نفر شرکت کننده، 2000 نفر به صورت تصادفی انتخاب شده و بر اساس سن و جنس طبقه‌بندی شدند. این پرسشنامه در افراد 15 سال به بالا قابل استفاده است. این پرسشنامه بر اساس یک طیف لیکرت 5 گزینه تکمیل می‌شود و سؤالات 37- 38- 28- 45- 31- 17- 43- 34- 25- 16- 15- 6- 33- 49- 41- 32- 23- 48 و 47 نمره‌گذاری معکوس دارد. روایی بخش‌های اصلی پرسشنامه توسط کش، میولکا و براون (1990) مورد بررسی قرار گرفت و تأیید شد. همچنین پایایی آن 0/81 گزارش شد.

4. ابزار سنجش کفایت اجتماعی: به منظور سنجش میزان کفایت اجتماعی از پرسشنامه کفایت اجتماعی که پرندین (1385) که بر اساس مدل فلنر (1990) ساخته و هنجار شده است، استفاده گردید. این پرسشنامه ویژه نوجوانان است که یک ابزار 47 سؤالی است و بر اساس طیف لیکرت 5 گزینه‌ای تکمیل می‌شود. برآورد پایایی و روایی این آزمون توسط پرندین (1385)

مقیاس عاطفه مثبت توسط زکی، رستمی و کماسی (1392) مورد محاسبه و با ضریب 0/82 مورد تأیید قرار گرفته است.

2. ابزار سنجش سرمایه روان‌شناختی: به منظور ارزیابی سرمایه روان‌شناختی از پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی لوتانز و لوتانز (2004) استفاده شد. این پرسشنامه شامل 24 سؤال و 4 خرده مقیاس امیدواری، تاب‌آوری، خوش‌بینی و خودکارآمدی است که در آن، هر خرده مقیاس شامل 6 گویه است و آزمودنی به هر گویه در مقیاس 5 درجه‌ای (کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) لیکرت پاسخ می‌دهد. برای به دست آوردن نمره سرمایه روان‌شناختی، ابتدا نمره هر خرده مقیاس به صورت جداگانه محاسبه می‌شود، سپس با جمع نمرات خرده مقیاس‌ها نمره کل سرمایه روان‌شناختی به دست می‌آید. روایی و پایایی این آزمون در پژوهش‌های زیادی مورد تأیید قرار گرفته است. از جمله بهادری خسرو شاهی و هاشمی نصرت‌آبادی (1391) روایی پرسشنامه را مورد تأیید قرار داده‌اند. همچنین در پژوهش بهادری خسروشاهی و هاشمی نصرت‌آبادی (1391) میزان پایایی پرسشنامه بر اساس آلفای کرونباخ 0/85 به دست آمد. رقم محاسبه شده، میزان برخورداری از پایایی بالای این پرسشنامه را نشان می‌دهد.

3. ابزار سنجش تصویر از بدن: به منظور سنجش تصویر از بدن از پرسشنامه چند بعدی نگرش فرد در مورد تصویر بدنی خود کش و جاندا (1985) استفاده شد. این پرسشنامه شامل 69 ماده است که

دوباره اجرا در باز آزمایی 89/0 به دست آمد. بعد از جمع‌آوری اطلاعات، داده‌های به دست آمده با استفاده از آزمون آماری پی‌رسون، سوبل و بوت استراپ از طریق نرم‌افزار آماری AMOS و SPSS نسخه 24 تحلیل شدند.

یافته‌ها

نمونه آماری مطالعه شامل 200 نفر دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه سبزواری بودند که 32/5 درصد از آنها در پایه دهم، 37/7 درصد در پایه یازدهم و 29/8 درصد در پایه دوازدهم مشغول به تحصیل بودند و از نظر سنی در دامنه 15 الی 18 قرار داشتند که میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمرات متغیرها در جدول 1 آمده است.

در استان تهران، بر روی 450 نفر صورت گرفته است. جهت برآورد ضریب پایایی مقیاس، از دو روش آلفای کرونباخ و ضریب همبستگی بین دو بار اجرا (باز آزمایی) استفاده شده است. از روش آلفای کرونباخ برای بررسی همسانی درونی مقیاس و خرده مقیاس‌ها استفاده گردیده است. ضریب آلفای به دست آمده از حذف سؤالاتی که همبستگی کمی با نمره کل داشتند برابر با 80/0 است که نشان می‌دهد پرسشنامه از ضریب همسانی درونی قابل قبول و مطلوبی برخوردار است. برای استفاده از روش پایایی علاوه بر ضریب آلفا، از باز آزمایی هم استفاده شده است. پرسشنامه بر روی 30 نفر آزمودنی در فاصله زمانی 4 هفته اجرا گردید. ضریب همبستگی بین

جدول 1. میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمرات متغیرهای کفایت اجتماعی، عواطف مثبت، تصویر از بدن و سرمایه روان‌شناختی

مقیاس‌ها	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
کفایت اجتماعی	161/63	24/5	95	219
عواطف مثبت	144/8	23/6	84	186
سرمایه روان‌شناختی	83/7	17/7	38	120
تصویر از بدن	146/28	24/4	93	194

جدول 2. ماتریس همبستگی متغیرهای مطالعه کفایت اجتماعی، سرمایه روان‌شناختی، تصویر بدنی و عواطف مثبت

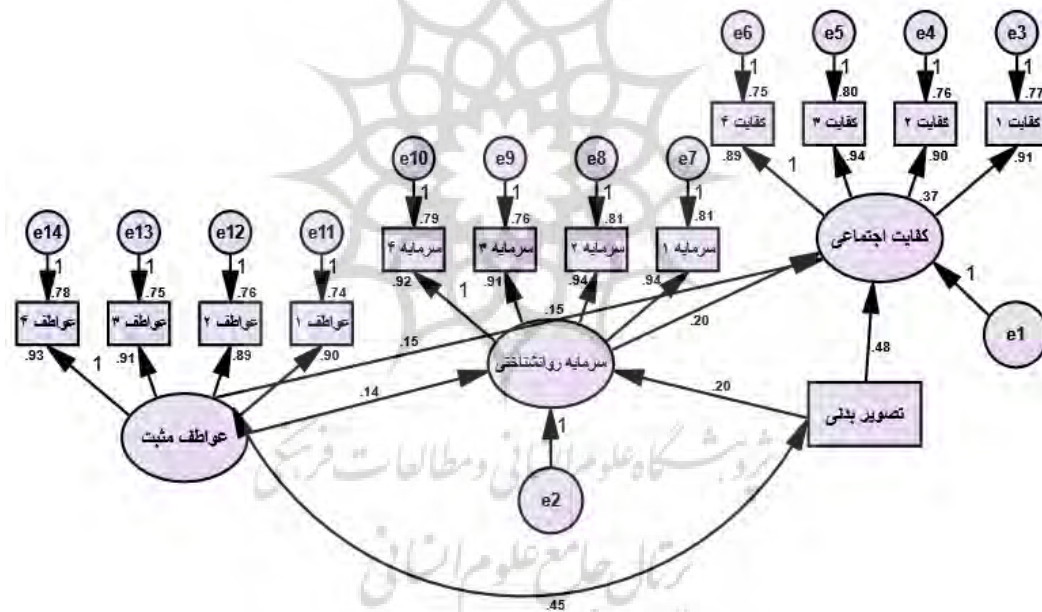
	4	3	2	1
1. کفایت اجتماعی				1
2. سرمایه روان‌شناختی			1	0/318**
3. تصویر بدنی		1	0/215**	0/556**
4. عواطف مثبت	1	0/251**	0/156**	0/285**

P<0/05 * و P<0/01**

مظفر غفار و همکاران: تدوین مدل ساختاری کفایت اجتماعی دختران دبیرستانی بر اساس عواطف مثبت ...

تبین کفایت اجتماعی دانش آموزان نقش دارند که در مجموع 37 درصد از واریانس کفایت اجتماعی دانش آموزان از طریق متغیرهای مدل تبیین می‌شود. اثر مستقیم سرمایه روان‌شناختی (0/20)، عواطف مثبت (0/15) و تصویر بدنی (0/48) در تبیین کفایت اجتماعی دانش آموزان معنی‌دار است. اثر غیرمستقیم تصویر بدنی (t-value = 2/18) و عواطف مثبت (t-value = 1/9) بر میزان کفایت اجتماعی دانش آموزان معنی‌دار است؛ که نتایج در مدل شماره 2 آمده است.

نتایج ارائه شده در جدول 2 نشان می‌دهد که بین سرمایه روان‌شناختی ($r=0/318$)، تصویر بدنی ($r=0/556$) و عواطف مثبت ($r=0/285$) با کفایت اجتماعی همبستگی مثبت و معناداری در سطح ($p < 0/05$) وجود دارد. به این معنی که با افزایش میزان متغیرهای پیش‌بین مطالعه، سطح کفایت اجتماعی نیز افزایش می‌یابد. همچنین برای تعیین معنی‌داری روابط میانجی مدل، از آزمون بوت استراپ استفاده شده است. نتایج حاکی از این بود که تصویر بدنی و عواطف مثبت با نقش واسطه‌ای سرمایه روان‌شناختی در

نمودار 2. ضرایب استاندارد مدل کفایت اجتماعی دانش آموزان بر اساس متغیرهای سرمایه روان‌شناختی، عواطف مثبت و تصویر بدنی

میانجی بین متغیرهای برونزا با متغیر درونزا ایفا کنند زیرا مقادیر شاخص برازندگی یا GFI، شاخص برازندگی تعدیل شده یا AGFI، شاخص برازش افزایشی یا IFI و شاخص برازش تطبیقی

برای سنجش میزان برازش مدل پیشنهادی، از نرم‌افزار آموس Amos استفاده شد. خروجی نشان داد که متغیر سرمایه روان‌شناختی در مدل کفایت اجتماعی دانش آموزان، قادر است نقش

برآورد یا RMSEA باید کوچکتر از 0/09 باشد که در این مدل 0/08 به دست آمد که نشان می‌دهد اعتبار این مدل مطلوب است؛ بنابراین، مدل ارائه شده کاملاً اشباع شده است که جدول 7 نتایج برازش مدل پیشنهادی را نشان می‌دهد.

یا CFI در مدل بیشتر 0/9 است. همچنین در مدل‌های مناسب، شاخص نسبت کای اسکوئر به درجه آزادی X^2/df باید در دامنه 1 الی 3 باشد که در این مدل شاخص نسبت کای اسکوئر به درجه آزادی X^2/df در دامنه 1 الی 3 قرار گرفته است. ضمناً شاخص ریشه میانگین مربع خطای

جدول 3. برازش مدل کفایت اجتماعی دانش آموزان دختر بر اساس شاخص برازندگی

RMSEA	CFI	IFI	AGFI	GFI	X^2/df	df	X^2	شاخص برازندگی الگو
0/08	0/972	0/966	0/933	0/916	1/57	7	11	الگوی پیشنهادی

نتیجه‌گیری و بحث

عواطف مثبت در تبیین مدل کفایت اجتماعی دانش آموزان دختر (0/15) است و در سطح 5 درصد معنی‌دار است. یافته به دست آمده با نتایج حاصل مطالعه خالقی (1395) که نشان داد همبستگی عاطفه مثبت و عاطفه منفی با اضطراب اجتماعی معنی‌دار است، همخوانی دارد. همچنین با نتایج حاصل از پژوهش فرانکو و همکاران (2017) که نشان داد عواطف مثبت نقش مثبتی در کفایت اجتماعی دانش آموزان ابتدایی دارد، همسو است؛ و نیز آیزنبرگ و همکاران (2000) که نشان دادند، توانمندی عاطفی از عوامل تأثیرگذار بر میزان کفایت اجتماعی است با نتایج حاصل از مطالعه حاضر در یک راستا است. می‌توان گفت که افراد مجهز به هیجانات مثبت، رفتارها و عملکردهای کارآمدی از خود بروز می‌دهند و در تعبیر و تفسیر موقعیت‌های اجتماعی موفق عمل می‌کنند و از توانایی انجام مسئولیت‌های اجتماعی برخوردار هستند و این مثبت بودن که نوعی

پژوهش حاضر با هدف تبیین مدل کفایت اجتماعی دختران دبیرستانی بر اساس عواطف مثبت، سرمایه روان‌شناختی و تصویر از بدن انجام گرفت. نتایج حاصل نشان داد که الگوی مفهومی مطالعه مبنی بر رابطه عواطف مثبت و تصویر از بدن با کفایت اجتماعی دختران با توجه به نقش واسطه‌ای سرمایه روان‌شناختی از برازش مطلوبی برخوردار است. همچنین نتایج آزمون سوبل حاکی از این بود که تصویر بدنی و عواطف مثبت با نقش واسطه‌ای سرمایه روان‌شناختی در تبیین کفایت اجتماعی دانش آموزان نقش دارند که در مجموع 37 درصد از واریانس کفایت اجتماعی دانش آموزان از طریق متغیرهای مدل تبیین می‌شود.

فرضیه اول مطالعه عبارت بود از اینکه بین عواطف مثبت و کفایت اجتماعی دختران دبیرستانی رابطه مستقیم وجود دارد. نتایج حاصل از آزمون بوت استرپ نشان داد که اثر متغیر

دادند به طور کلی تصویر بدنی مثبت بر رشد فردی، عاطفی و رفتاری نوجوانان تأثیر مثبتی دارد. می‌توان گفت که داشتن باور مثبت نسبت به بدن خود به عنوان عوامل اساسی در سازگاری عاطفی و اجتماعی شناخته می‌شود. شخصی که از تصویر بدنی مثبت برخوردار است خودش را به گونه‌ای مثبت ارزیابی کرده و برخورد مناسبی با خود و دیگران دارد، در مقابل کسی که تصویر منفی نسبت به بدن خود دارد اغلب منزوی شده و از ارتباط با دیگران اجتناب می‌ورزد و منجر به تشکیل باور عدم کارآمدی در روابط اجتماعی می‌شود.

فرضیه بعدی مطالعه پیش‌بینی می‌کرد، بین سرمایه روان‌شناختی و کفایت اجتماعی دختران دبیرستانی رابطه مستقیم وجود دارد. نتایج حاصل از آزمون بوت استرپ نتایج پژوهش نشان داد که سرمایه روان‌شناختی و مؤلفه‌های آن بر میزان کفایت اجتماعی دختران اثر مثبت دارد؛ یعنی با افزایش میزان سرمایه روان‌شناختی و ابعاد آن، میزان کفایت اجتماعی نیز افزایش می‌یابد. نتیجه به دست آمده با نتایج پژوهش‌های متقی و همکاران (1397)، اناری و پاکدامن (1396)، اسکندری (1395)، دلبری (1394)، کوشکی (1393)، غلامی (1389)، صالح (2018)، آل-مهسین (2017) و اسلاوکوسکا و همکاران (2014) که نشان دادند بین سرمایه روان‌شناختی و ابعاد آن با متغیر کفایت اجتماعی ارتباط معناداری وجود دارد، هم‌خوانی دارد. در تبیین یافته به دست آمده می‌توان گفت که سرمایه روان‌شناختی همانند سایر سرمایه‌ها، با بهزیستی فردی و اجتماعی، خوش‌بینی، تاب‌آوری

دست آورد اجتماعی محسوب می‌شود که خود منجر به موفقیت در ایجاد ارتباطی صحیح با اطرافیان می‌شود و کفایت اجتماعی را بهبود می‌بخشد. علاوه بر این در تبیین این یافته می‌توان از دیدگاه بهزیستی هیجانی می‌یر و گهر (1996) نیز کمک گرفت که اعتقاد داشت عواطف مثبت منجر به بهبود بهزیستی هیجانی می‌شوند. بهزیستی هیجانی، سازگاری اجتماعی، سازگاری هیجانی و شبکه روابط اجتماعی گسترده را در بر می‌گیرد و هر یک از این عوامل می‌تواند میانجی مثبت و مؤثر برای بهبود کفایت اجتماعی به شمار آیند. هیجان‌ات مثبت با تقویت این واسطه‌ها یعنی با افزایش بهزیستی هیجانی و گسترش دامنه سازش اجتماعی و هیجانی، بر کاهش مشکلات بین شخصی و در پی آن بهبود کفایت اجتماعی اثر می‌گذارند.

فرضیه دوم مطالعه عبارت بود از اینکه، بین تصویر از بدن و کفایت اجتماعی دختران دبیرستانی رابطه مستقیم وجود دارد. نتایج حاصل از آزمون بوت استرپ نشان داد که اثر مستقیم تصویر از بدن (0/48) در برآورد میزان کفایت اجتماعی دختران معنی‌دار است، یعنی با بالا رفتن میزان تصویر مثبت از بدن در دختران، میزان کفایت اجتماعی افزایش می‌یابد. این یافته نیز با نتایج پژوهش‌های منا و همکاران (2018) و تارابیا و ابوربیا (2016) همسویی دارد. نتایج پژوهش منا و همکاران (2018) نشان داد تصویر از بدن تأثیر معناداری بر کفایت اجتماعی دختران دارد. همچنین تارابیا و ابوربیا (2016) نیز نشان

نظر کنی (2004) آنچه بر این روابط اجتماعی و کفایت اجتماعی تأثیرگذار است نوع ادراکات افراد در حین رابطه است که به آن ادراک بین فردی گفته می‌شود. ادراک بین فردی شامل سه سطح است، ادراک فرد از خودش، طرف مقابلش و ادراک فرد از ادراک طرف مقابل را شامل می‌شود. هر کدام از این سطوح به اندازه خود در روابط اجتماعی تأثیرگذارند. تأثیرگذار بودن در روابط به این معناست که مشکلات ایجاد شده در روابط و یا بالعکس، روابط موفق ناشی از ادراک بین فردی اعضای شرکت‌کننده در آن روابط است؛ و از آنجا که سرمایه‌های روان‌شناختی می‌توانند بر ادراک فرد از توانایی‌های خود در برقراری یک ارتباط سازنده تأثیر داشته باشند، می‌توانند نتایج مثبتی در کفایت اجتماعی از طریق تغییر در هر سه سطح ادراک بین فردی ایجاد نمایند. توانمندی‌های سرمایه‌های روان‌شناختی شامل تاب‌آوری، خوش‌بینی، امید و خودکارآمدی است. در روابط اجتماعی اگر فرد خودکارآمدی بالاتری داشته باشد و یا اصطلاحاً خودکارآمدی اجتماعی داشته باشد، ادراک بین فردی مثبت‌تری خواهد داشت. چراکه خودکارآمدی به شایستگی‌های مربوط به توانایی افراد ارتباطی ندارد، برعکس مربوط به باور توانایی‌های شخصی است (اوزکالپ، 2009). همچنین فرد خوش‌بین در روابط اجتماعی ادراک بین فردی مثبت‌تری نسبت به افراد بدبین خواهد داشت. خوش‌بینی نیز مانند خودکارآمدی نقش مهمی در ارتقای ادراک بین فردی مثبت فرد دارد و آن نیز

در برابر فشار روانی و کاهش مشکلات روانی در ارتباط هستند. همچنین افرادی که سرمایه روان‌شناختی بالایی دارند، از قدرت تعاملات گروهی و مشارکت‌های اجتماعی بیشتری برخوردار هستند، لذا آنچه دانش آموزان را به اطرافیان پیوند می‌دهد و باعث تکرار و تداوم و تعاملات آنها با دیگران می‌گردد، سرمایه روان‌شناختی است. به نظر می‌رسد دانش آموزان مجهز به سرمایه روان‌شناختی، ارتباط اجتماعی دارند و همین عامل هم باعث شکل‌گیری کفایت اجتماعی بالاتر در آنها می‌شود.

فرضیه آخر مطالعه عبارت بود از اینکه، بین عواطف مثبت و تصویر بدنی با کفایت اجتماعی دانش آموزان دختر با میانجی‌گری سرمایه روان‌شناختی رابطه وجود دارد. نتایج حاصل از آزمون سوبل نشان داد که اثر غیرمستقیم تصویر بدنی ($t\text{-value}=2/18$) و عواطف مثبت ($t\text{-value}=1/9$) با میانجی‌گری سرمایه روان‌شناختی بر میزان کفایت اجتماعی دانش آموزان معنی‌دار است. در تبیین ارتباط غیرمستقیم بین تصویر از بدن و کفایت اجتماعی با توجه به نقش میانجی سرمایه‌های روان‌شناختی باید گفت که سرمایه‌های روان‌شناختی می‌توانند ارتباط بین تصویر از بدن و کفایت اجتماعی را از طریق تغییر در باورها و برداشت‌های فرد نسبت به خود و ارتباط تحت تأثیر قرار دهند. در واقع در صورت وجود هر نوع باور فرد از تصویر بدنی خود - اعم از باور مثبت یا منفی - شرایطی را فراهم آورند که فرد بتواند ادراک و برداشت مثبت‌تری نسبت به خود و ارتباط بین فردی خود داشته باشد. از

می‌تواند زمینه را برای بهبود کفایت اجتماعی فراهم کند. در نهایت امید نیز می‌تواند منجر به افزایش سطح انگیزه فرد برای تلاش ایجاد تغییر مثبت در روابط بین فردی شود. این چهار مؤلفه می‌توانند در صورت پایین بودن سطح تصویر مثبت، شرایطی را فراهم کنند که فرد کفایت اجتماعی پایینی را تجربه نکند.

بر کفایت اجتماعی تأثیرگذار است. در واقع افراد خوش‌بین کمتر تحت تأثیر احساسات منفی قرار می‌گیرند و با اطرافیان خود ارتباط سازنده‌ای دارند (لوتانز و همکاران، 2015). تاب‌آوری نیز با تحمل و مدیریت ادراکات منفی در هر سه سطح ادراک بین فردی شامل ادراک فرد از توانایی‌های خودش، ادراک فرد از خواسته‌های طرف مقابلش و ادراک فرد از ادراک بین فردی طرف مقابل

محدودیت‌ها

2. محدود شدن انجام پژوهش در مدارس دخترانه و عدم اجرا روی سایر مراکز آموزشی.
3. زیاد بودن تعداد سؤالات پرسشنامه‌ها که منجر به زیاد شدن زمان پر کردن پرسشنامه‌ها و بی‌حوصلگی دانش‌آموزان می‌شد.

پژوهش حاضر همانند سایر مطالعات محدودیت‌های داشت که عبارت بودند از:
1. عدم استفاده از روش مشاهده در جهت افزایش دقت نتایج جمع‌آوری شده به علت هم‌زمانی اجرای مطالعه حاضر با شیوع بیماری کرونا

منابع

– بهادری خسروشاهی، ج. و هاشمی نصرت‌آباد، ت (1391). «رابطه اضطراب اجتماعی، خوش‌بینی و خودکارآمدی با بهزیستی روان‌شناختی در دانشجویان». مجله مطالعات علوم پزشکی، 23(2)، 115-122.

– اناری، ن. و پاکدامن، ب (1396). «بررسی رابطه خودکارآمدی و کفایت اجتماعی با شادکامی در دانشجویان محقق اردبیلی». چهارمین کنفرانس بین‌المللی نوآوری‌های اخیر در روانشناسی، مشاوره و علوم رفتاری، تهران، دانشگاه نیکان.

– پرندین، ش (1385). ساخت و هنجاریابی پرسشنامه کفایت اجتماعی در نوجوانان شهر تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبایی تهران.

– ایمان زاده، م؛ فرخی، ن. ع. و بهرامی، ه (1397). «الگوی روابط ساختاری بین سرمایه روان‌شناختی و هویت ملی با میانجی‌گری خودکارآمدی، کفایت اجتماعی و فرهنگ شهروندی در دانش‌آموزان دختر». روان‌شناسی مدرسه، 7(3)، 46-68.

- آزاد اسلامی واحد مرودشت، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.
- کوشکی، م (1393). تأثیر آموزش خودکارآمدی بر استرس تحصیلی و مهارت‌های اجتماعی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه تربیت معلم تهران، دانشکده و علوم تربیتی.
- متقی، ش؛ رضایی، ص. و اکبری، ر. ا (1397). «بررسی تأثیر سرمایه روان‌شناختی و خودکارآمدی بر احساس امنیت اجتماعی دانش‌آموزان». فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات امنیت اجتماعی، 54، 19-1.
- موسوی، س. ج؛ اسبقی پور، م؛ سهرابی، ظ. و میروقتشلاق، ف (1395). «بررسی وضعیت اضطراب و اختلال در عملکرد اجتماعی و تأثیر آن بر وضعیت جسمانی دانشجویان جدیدالورود دانشگاه علوم پزشکی ارومیه». پنجمین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی و علوم اجتماعی، تهران، ایران.
- ولی زاده، م. و اسمعیلی، س (1399). «بررسی رابطه هویت اجتماعی، سرمایه روان‌شناختی و کفایت اجتماعی با سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی شهرستان آمل»، ششمین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی و سبک زندگی. دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام.
- یزدانی، م؛ مطهری نژاد، ح (1394). «بررسی ارتباط اضطراب اجتماعی اندام با سلامت روان در دانشجویان». دومین کنفرانس ملی توسعه پایدار
- پورافکاری، ن. ا. و شکری، ک. (1391). «بررسی تأثیر سرمایه اجتماعی بر سلامت روانی دانشجویان (مطالعه‌ای در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر)». علوم اجتماعی، 16، 186-167.
- خالقی، ر. (1395). رابطه سیستم‌های مغزی - رفتاری و عواطف با اضطراب اجتماعی در دانشجویان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشگاه سمنان، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.
- خواجه‌جوی، د. و قنبری چشمه کمره، ل (1392). «رابطه بین اضطراب اجتماعی اندام و عزت نفس با هراس اجتماعی دانشجویان دختر». زن و جامعه، 3، 85-106.
- دلبری، ط. س (1394). رابطه کمال‌گرایی و خودکارآمدی مادران با مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.
- زکی یی، ع؛ رستمی، س. و کماسی، س (1392). «رابطه روان رنجور خویی، برون‌گرایی، عاطفه مثبت و عاطفه منفی با اختلال‌های روانی». مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران، 23 (109)، 224-233.
- غلامی، س. (1389). بررسی رابطه بین خودکارآمدی اجتماعی و مهارت‌های اجتماعی با اضطراب اجتماعی در نوجوانان شهر شیراز، پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی، دانشگاه

و فرهنگی، تهران، ایران.

در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی

- Al-mehsin, S. (2017). "Self-Efficacy and Its Relationship with Social Skills and the Quality of Decision-Making among the Students of Prince Sattam Bin Abdul-Aziz University". *International Education Studies*, 10(7), 108-117.
- Alzubaidi, A. S. & Kazem, A. M. (2013). "Perception of physical self-efficacy and body image among Omani Basic School Children". *Int J Learn Man Sys*, 1(1), 11-7.
- Baluku, M. M.; Kikooma, J. F.; Bantu, E. & Otto, K. (2018). "Psychological capital and entrepreneurial outcomes: the moderating role of social competences of owners of micro-enterprises in East Africa". *Journal of Global Entrepreneurship Research*, 8(1), 1-23.
- Cash, T. F. and Pruzinsky, T. (1990). *Body Images: Development, Deviance and Change*. New York: Guilford.
- Cash, T. F.; Mikulka, P. J. & Brown, T. A. (1990). "Attitudinal body –image assessment: Factor analysis of the Body – Self Relations Questionnaire". *Journal of personality Assessment*, 55, 35-55.
- Costantini, A.; De Paola, F.; Ceschi, A.; Sartori, R.; Meneghini, A. M. & Di Fabio, A. (2017). "Work engagement and psychological capital in the Italian public administration: A new resource-based intervention programme". *SA Journal of Industrial Psychology*, 43(1), 1-11.
- Curby, T. W.; Brown, C. A.; Bassetta, H. H. & Denham, S. A. (2015). "Associations between preschoolers' social-emotional competence and preliteracy skills". *Infant and Child Development*, 24, 549-570.
- Dalbudak, E.; Evren, C.; Aldemir, S.; Coskun, K. S.; Yıldırım, F. G. & Ugurlu, H. (2013). "Alexithymia and personality in relation to social anxiety among university students". *Psychiatry research*, 209(2), 167-172.
- Diener, E.; Thapa, S. & Tay, L. (2020). "Positive emotions at work". *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior*, 7, 451-477.
- Gaddad, P.; Pemde, H. K.; Basu, S.; Dhankar, M. & Rajendran, S. (2018). "Relationship of physical activity with body image, self esteem sedentary lifestyle, body mass index and eating attitude in adolescents: A cross-sectional observational study". *Journal of family medicine and primary care*, 7(4), 775.
- Goodman, F. R.; Stiksm, M. C. & Kashdan, T. B. (2018). "Social anxiety and the quality of everyday social interactions: the moderating influence of alcohol consumption". *Behavior therapy*, 49(3), 373-387.
- Grogan, S. (2016). *Body image: Understanding body dissatisfaction in men, women and children*. Taylor & Francis
- Hasan, M.; Guampe, F. A. & Maruf, M. I. (2019). "Entrepreneurship learning, positive psychological capital and entrepreneur competence of students: a research study". *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 7(1), 425-439.

- He, C.; Jia, G.; McCabe, B.; Chen, Y. & Sun, J. (2019). "Impact of psychological capital on construction worker safety behavior: Communication competence as a mediator". *Journal of safety research*, 71, 231-241.
- Hetmańczyk-Bajer, H. (2015). "Gender and Social Competence of Younger Students". *European Journal of Social Sciences*, 4(2), 273-280.
- Huber, L.; Plötner, M. & Schmitz, J. (2019). "Social competence and psychopathology in early childhood: a systematic review". *Eur Child Adolesc Psychiatry*, 28(4), 443-459.
- Jena, P. Ch. (2018). "Social competence among school going adolescents with respect to their gender and type of school". *World Scientific News*, 105, 14-28.
- Kumara, A. & Kuntal, M. (2018). "Social Competence among Adolescents of Working and Non-Working Mothers". *Journal of Humanities and Social Science*, 23(3), 71-77.
- Lovell, J. & Critchley, J. (2010). "Women living in a remote Australian mining community: Exploring their psychological well-being". *Australian Journal of Rural Health*, 18(3), 125-130.
- Luthans, F. & Youssef-Morgan, C. M. (2017). "Psychological capital: An evidence-based positive approach". *Annual review of organizational psychology and organizational behavior*, 4, 339-366.
- Meena, S.; Singh, A. R. & Gupta, D. (2018). "Self-body image: An association of social competence and self-consciousness in adolescents". *Indian Journal of Health and Wellbeing*, 9(3), 363-367.
- Nelis, S.; Bastin, M.; Raes, F.; Mezulis, A. & Bijttebier, P. (2016). "Trait affectivity and response styles to positive affect: Negative affectivity relates to dampening and positive affectivity relates to enhancing". *Personality and Individual Differences*, 96, 148-154.
- Pakarinen, E.; Salminen, J.; Lerkkanen, M. & Suchodoletz, A. (2018). "Reciprocal Associations Between Social Competence and Language and Pre-Literacy Skills in Preschool". *Journal of Early Childhood Education Research*, 7(2), 207-234.
- Pemde, H. K. (2015). "Body image in adolescents—A clinical issue". *The Indian Journal of Pediatrics*, 82(12), 1086-1088.
- Raj, S. L. Y.; Yasin, M. A. M.; Othman, Z. & Othman, A. (2016). "Drinking Motives as Mediator between Social Anxiety and Alcohol Use among Private University Students in Klang Valley". In *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 219, 614-619.
- Rehman, F.; Yusoff, R. B. M.; Zabri, S. B. M. & Ismail, F. B. (2018). "Impacts of Psychological Capital on the Ethical Behavior of Teachers: A Case of Educational Sector in Pakistan". In *MATEC Web of Conferences* (Vol. 150, p. 05032). EDP Sciences.
- Salih, A. (2018). *Social Competence and its Relation with self-efficacy for University students*. ResearchGate, 1, 1-32.

- Shang Guan, C. Y.; Li, Y. & Ma, H. L. (2017). "The Mediating Role of Psychological Capital on the Association between Occupational Stress and Job Satisfaction among Township Cadres in a Specific Province of China: A Cross-Sectional Study". *International journal of environmental research and public health*, 14(9), 972-990.
- Shetty, J. (2018). "Assessment of Body Image and Self-Esteem among Young Adolescents". *Research Paper*, 5(6), 490-492.
- Smith-Bynum, M. A.; Anderson, R. E.; Davis, B. L.; Franco, M. G. & English, D. (2016). "Observed racial socialization and maternal positive emotions in African American mother-adolescent discussions about racial discrimination". *Child development*, 87(6), 1926-1939.
- Tarabia, E. & Abu-Rabia, S. (2016). "Social Competency, Sense of Loneliness and Self-Image among Reading Disabled (RD) Arab Adolescents". *Creative Education*, 7, 1292-1313.
- Watson, D.; Clark, L. A. & Tellegen, A. (1988). "Development and validation of a brief measure of positive and negative affect: The PANAS scales", *Journal of Personality and Social Psychology*, 54(6), 1063-1070.
- World Health Organization. (2013). *Global tuberculosis report 2013*. World Health Organization.
- Zimmer-Gembeck, M. J. & Webb, H. J. (2017). "Body image and peer relationships: Unique associations of adolescents' social status and competence with peer-and self-reported appearance victimization". *Journal of adolescence*, 61, 131-140.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

COPYRIGHTS

© 2021 by the authors. Licensee PNU, Tehran, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY4.0) (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>)